

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

12 серпня 2021 року

м. Київ

№ 85

Про затвердження Змін до деяких
нормативно-правових актів Національного банку
України з питань готівкового обігу

Відповідно до статей 7, 15, 33, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення вимог до організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей, організації касової роботи банків в Україні Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до:

1) Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами), що додаються;

2) Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (зі змінами), що додаються.

2. Банкам та юридичним особам, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації, протягом шести місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свої внутрішні документи у відповідність до її вимог.

3. Департаменту грошового обігу (Віктор Зайвенко) після офіційного опублікування довести до відома банків та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації, інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 50

Зміни до Інструкції
з організації інкасації коштів та перевезення валютних
цінностей банків в Україні

1. У розділі I:

- 1) абзац четвертий пункту 1 доповнити словами “(далі – юридичні особи)”;
- 2) у пункті 2 слова “клієнтами валютних цінностей” замінити словами “клієнтами валютних та інших цінностей (далі – цінності)”;
- 3) у пункті 3 слова “здійснення інкасації коштів та перевезення валютних цінностей” замінити словами “надання послуг з інкасації”;
- 4) у пункті 4:
  - у підпункті 2 слова “оперативних автомобілів”, “діями” замінити відповідно словами “оперативного автотранспорту”, “роботою”, слово “валютних” у всіх відмінках виключити;
  - у підпункті 3 слова “з інкасації коштів та перевезення валютних цінностей” замінити словами “щодо надання послуг з інкасації”;
  - підпункт 5 виключити;
  - у підпункті 6 слово “валютних” виключити;
  - пункт після підпункту 6 доповнити новим підпунктом б¹ такого змісту:
“б¹) електронне службове посвідчення – посвідчення, що створено у формі електронного документа з кваліфікованим електронним підписом уповноваженої особи та/або кваліфікованою електронною печаткою і надає можливість провести ідентифікацію та верифікацію особи працівника підрозділу інкасації;”;
  - у підпункті 7 слово “валютних” виключити;
  - підпункт 9 викласти в такій редакції:
“9) інкасація коштів (далі – інкасація) – отримання інкасаторами згідно з укладеними з клієнтами договорами цінностей від клієнтів та доставка їх до каси банку або до каси інкасаторської компанії, що здійснює оброблення та зберігання

готівки, або отримання цінностей із підрозділів банку. Інкасація передбачає поступове накопичення цінностей на маршруті інкасації;”;

у підпункті 10 слово “особа” замінити словами “посадова особа”, слова “коштів”, “валютних” виключити;

у підпункті 11 слово “особа” замінити словами “посадова особа”;

у першому реченні підпункту 12 слово “валютними” виключити;

абзац третій підпункту 12¹ доповнити словами “, сумнівні, підроблені банкноти та сувенірна продукція;”;

у першому реченні підпункту 13 слово “валютних” виключити;

пункт після підпункту 14 доповнити новим підпунктом 14¹ такого змісту:

“14¹) маршрут інкасації та/або перевезення цінностей (далі – маршрут) – визначена начальником підрозділу інкасації (його заступником, уповноваженою особою) послідовність обслуговування клієнтів банку, банківських відділень, банкоматів, програмно-технічних комплексів самообслуговування (далі – ПТКС), пунктів обміну валют у сукупності заїздів, які виконуються бригадою інкасації відповідно до поставлених завдань. Банк/інкасаторська компанія у положенні про порядок інкасації та перевезення цінностей самостійно визначає початок та завершення маршруту;”;

у підпункті 15 слова “валютних”, “коштів” виключити;

у підпункті 16:

в абзаці другому слово “підрозділами” замінити словами “філіями, відділеннями”;

абзац п'ятий після слова “компаніями” доповнити словами “та їх підрозділами”;

підпункт 17 викласти в такій редакції:

“17) підготовка (перепідготовка, підвищення кваліфікації) працівників підрозділів інкасації – комплекс навчальних заходів, спрямованих на здобуття професійних знань працівниками підрозділів інкасації, а саме:

підготовка працівників – навчання для осіб, яких зараховують на роботу і які раніше не мали професії інкасатора/інкасатора-водія. Підтвердженням отриманої підготовки є успішне складання працівником заліку (проведення тестування);

перепідготовка працівників підрозділів інкасації проводиться в разі внесення змін до законодавчих актів України або внутрішніх положень банку (юридичної особи), що регулюють їх діяльність. Підтвердженням отриманої підготовки є успішне складання працівником заліку (проведення тестування);

підвищення кваліфікації працівників – професійно-технічне навчання, основною метою проведення якого є розширення та поглиблення раніше здобутих працівником професійних знань, умінь і навичок з урахуванням змін у законодавстві України, застосування новітніх технологій, урахування вітчизняного та зарубіжного досвіду у сфері готівкового обігу. Отримання

підвищення кваліфікації залежно від часу навчання підтверджується дипломом, свідоцтвом про підвищення кваліфікації, посвідченням або довідкою;”;

у підпункті 18 слова “коштів та перевезення валютних цінностей”, “коштів”, “валютних” виключити;

у підпункті 19:

в абзаці другому слова “збирання валютних” замінити словом “отримання”, слова та аббревіатуру “програмно-технічних комплексів самообслуговування (далі – ПТКС)” замінити аббревіатурою “ПТКС”, слова “або клієнтів банків” виключити;

в абзаці третьому слова “валютних та інших” виключити;

у підпункті 20 слова “коштів”, “валютних” виключити;

підпункт 21 викласти в такій редакції:

“21) приміщення для приймання-передавання цінностей – окреме приміщення, що обладнується поряд із боксом інкасації (за наявності) та призначене для здійснення приймання-передавання цінностей між інкасаторами і матеріально відповідальними (відповідальними) особами;”;

у підпунктах 22, 22¹, 23 слова “валютні” у всіх відмінках виключити;

у підпункті 24:

підпункт після слова “керівник” доповнити словами “(черговий інкасатор)”;

слова “коштів”, “валютних” виключити;

у підпункті 25 слово “валютних” виключити;

підпункт 26 викласти в такій редакції:

“26) уповноважена особа – особа, якій відповідно до встановленого порядку (наказом, розпорядженням, довіреністю керівника банку або юридичної особи) надано (передано) повноваження щодо здійснення конкретних дій з оформлення та видачі документів;”;

пункт після підпункту 26 доповнити новим підпунктом 26¹ такого змісту:

“26¹) черговий інкасатор – особа з числа працівників підрозділу інкасації, призначена керівником цього підрозділу для виконання функцій і завдань підрозділу інкасації відповідно до встановлених обов’язків;”;

підпункт 27 викласти в такій редакції:

“27) шлюзовий блок – конструктивний елемент приміщення для приймання-передавання цінностей, що включає раму з кулетривким склом та шлюз/лоток для передавання цінностей та документів між матеріально відповідальними (відповідальними) особами та інкасаторами;”.

2. У розділі II:

1) у пункті 7:

в абзаці першому слова “коштів”, “валютних” виключити;

в абзаці третьому слова “інкасації коштів та перевезення валютних цінностей” замінити словами “інкасації та перевезення цінностей (далі – Положення про інкасацію)”;

в абзаці четвертому слова “коштів”, “валютних” виключити;

2) друге речення абзацу першого пункту 8 після слова “Панцерований” доповнити словом “оперативний”;

3) у пункті 8¹:

в абзаці першому слова “коштів”, “валютних” виключити;

у підпункті 5 слова “Положення про порядок інкасації коштів та перевезення валютних цінностей (далі – Положення про інкасацію)” замінити словами “Положення про інкасацію”;

у підпунктах 7, 8, 17 слова “коштів”, “валютних” виключити;

у підпункті 19 слово “валютних” виключити;

у підпункті 20 слова “валютними та іншими” виключити;

у підпункті 23 слова “з інкасації коштів та перевезення валютних та інших цінностей” виключити;

4) в абзацах першому – третьому пункту 9 слова “коштів”, “валютних” виключити.

3. У розділі III:

1) у пункті 10, підпунктах 1–3 пункту 11 слова “коштів” та “валютних” у всіх відмінках виключити;

2) у пункті 17:

у підпунктах 1–3 слова “валютних та інших”, “валютних” виключити;

у підпункті 4 слово “коштів” виключити;

у підпункті 6 слова “валютних та інших” виключити;

підпункт 7 викласти в такій редакції:

“7) здійснення інкасації та перевезення цінностей з використанням технічних засобів захисту цінностей;”;

пункт доповнити сімома новими підпунктами такого змісту:

“8) видачі, використання, зберігання доручень на перевезення цінностей і корінців до них та невикористаних доручень, знищення зіпсованих доручень на перевезення цінностей, що ведуться в паперовому вигляді;

9) видачі, використання на маршруті, повернення, зберігання ключів (дублікатів ключів) від сейфів ТЗЦ, інкасаторських сейфів, систем СБТ, якими обладнано оперативний автотранспорт;

10) тимчасового зберігання під відповідальністю працівників підрозділу інкасації (не менше двох осіб) цінностей, доставлених з маршруту в разі неможливості здавання їх до каси банку в день доставки, у сейфі нічного зберігання цінностей в банку, що відповідає вимогам Правил з організації захисту приміщень банків в Україні, затверджених постановою Правління Національного банку України від 10 лютого 2016 року № 63 (зі змінами) (далі – Правила № 63), щодо класу опору та забезпечення охорони;

11) придбання, обліку, видачі/повернення, використання, зберігання та знищення службових посвідчень у паперовому вигляді та/або службових посвідчень у вигляді ID-картки в разі їх використання;

12) проведення ідентифікації та верифікації працівників підрозділу інкасації в разі використання електронних службових посвідчень або службових посвідчень у вигляді ID-картки;

13) застосування кваліфікованого/удосконаленого електронного підпису (далі – ЕП) та кваліфікованої/удосконаленої електронної печатки під час роботи з електронними документами (у разі застосування);

14) використання цифрових технологій зв'язку для процесів обліку, зберігання, переміщення цінностей (у разі використання).”;

3) у пункті 17¹:

у підпунктах 1–3 слова “валютних та інших”, “валютних” виключити;

у підпункті 4 слово “коштів” виключити;

у підпункті 5 слова “валютних та інших” виключити;

підпункт 6 викласти в такій редакції:

“6) здійснення інкасації та перевезення цінностей з використанням технічних засобів захисту цінностей;”;

пункт доповнити сімома новими підпунктами такого змісту:

“7) видачі, використання, зберігання доручень на перевезення цінностей і корінців до них та невикористаних доручень, знищення зіпсованих доручень на перевезення цінностей, що ведуться в паперовому вигляді;

8) видачі, використання на маршруті, повернення, зберігання ключів (дублікатів ключів) від сейфів ТЗЦ, інкасаторських сейфів, систем СБТ, якими обладнано оперативний автотранспорт;

9) тимчасового зберігання під відповідальністю працівників підрозділу інкасації (не менше двох осіб) цінностей, доставлених з маршруту в разі

неможливості здавання їх до каси банку/інкасаторської компанії в день доставки, у сейфі нічного зберігання цінностей в інкасаторській компанії, що відповідає вимогам Правил № 63 щодо класу опору та забезпечення охорони;

10) придбання, обліку, видачі/повернення, використання, зберігання та знищення службових посвідчень у паперовому вигляді та/або службових посвідчень у вигляді ID-картки в разі їх використання;

11) проведення ідентифікації та верифікації працівників підрозділу інкасації в разі використання електронних службових посвідчень або службових посвідчень у вигляді ID-картки;

12) застосування кваліфікованого/удосконаленого ЕП та кваліфікованої/удосконаленої електронної печатки під час роботи з електронними документами (у разі застосування);

13) використання цифрових технологій зв'язку для процесів обліку, зберігання, переміщення цінностей (у разі використання).”;

4) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Банк (юридична особа) має право використовувати службове посвідчення в паперовому вигляді, службове посвідчення у вигляді ID-картки або електронне службове посвідчення з дотриманням реквізитів, визначених у додатку 2 до цієї Інструкції.

Банк (юридична особа) самостійно визначає в Положенні про інкасацію необхідний спосіб ідентифікації та верифікації інкасаторів під час виконання ними службових обов'язків: із використанням службових посвідчень у паперовому вигляді, службових посвідчень у вигляді ID-картки або електронних службових посвідчень.

Банк (юридична особа) у разі використання електронних службових посвідчень зобов'язаний(а):

впровадити інформаційно-телекомунікаційну систему, в якій ці електронні службові посвідчення створюватимуться, підписуватимуться кваліфікованим ЕП уповноважених осіб банку (юридичної особи) та зберігатимуться;

обробляти електронні службові посвідчення з дотриманням вимог нормативно-правових актів Національного банку з питань захисту інформації;

забезпечити клієнту на час надання послуг з інкасації доступ до електронного службового посвідчення працівника підрозділу інкасації для перевірки його достовірності та проведення верифікації.

Банк (юридична особа) у разі використання електронного способу ідентифікації та верифікації інкасаторів повинен(а) упевнитися в його однозначності, визначити порядок способу проведення в Положенні про

інкасацію і зазначити в договорах з обслуговування клієнтів, а також у договорах між банком та банками (юридичними особами) під час надання послуг з інкасації.

Банк (юридична особа) зобов'язаний(а) забезпечити бронежилетами та службовими посвідченнями кожного працівника підрозділу інкасації, який залучається до роботи на маршрутах для виконання службових завдань відповідно до розробленого та затвердженого банком (юридичною особою) положення про підрозділ інкасації. Службові посвідчення в паперовому вигляді оформляються на три роки і мають єдину наскрізну нумерацію для банку (юридичної особи).

Службові посвідчення в паперовому вигляді та у вигляді ID-картки зберігаються в підрозділі інкасації і видаються працівникам підрозділу інкасації на час виконання ними службових обов'язків на маршрутах.”;

5) у пункті 21 слово “валютних” виключити;

б) в абзацах першому – третьому пункту 23 слова “коштів”, “валютних” виключити;

7) у пункті 25 слова “коштів”, “валютних”, “з інкасації коштів або перевезення валютних цінностей” виключити;

8) у пункті 26 слова “з інкасації коштів або перевезення валютних цінностей” виключити;

9) в абзацах першому, четвертому пункту 27 слово “валютних” у всіх відмінках виключити.

4. У розділі IV:

1) у заголовку розділу слово “валютних” виключити;

2) у пункті 28 слова “коштів”, “валютних” виключити;

3) у пункті 29:

в абзаці першому слова “коштів”, “валютних” виключити;

в абзацах другому, четвертому слово “коштів” виключити;

в абзаці п'ятому слово “кошти” замінити словом “цінності”;

в абзаці шостому:

у першому реченні слово “валютних” виключити, слово “підкріплення” замінити словом “поповнення”;

у другому реченні слова “коштів”, “валютних” виключити;

в абзацах сьомому – дев'ятому слово “валютних” виключити;

4) у пункті 30:

в абзаці першому слова “коштів”, “валютних” виключити;

в абзаці другому:

слово “непанцерованим” замінити словами “не оперативним або оперативним”;

слова та цифри “для обсягів, що становлять більше 10 мінімальних заробітних плат” виключити;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Керівник банку (юридичної особи) у разі перевезення розмінних і обігових монет та нумізматичної продукції в обсягах до 10 мінімальних заробітних плат включно самостійно визначає необхідні охоронні заходи та спосіб доставки.”;

5) у пунктах 31, 32 слова “коштів”, “валютних” у всіх відмінках виключити;

б) у пункті 33 слово “валютних” виключити.

5. У розділі V:

1) у заголовку розділу слова “коштів”, “валютних” виключити;

2) у пунктах 35, 36 слова “проведення операції з інкасації коштів” замінити словами “здійснення діяльності щодо інкасації”, слово “валютних” виключити.

6. У розділі VI:

1) у заголовку розділу слова “коштів”, “валютних та інших” виключити;

2) пункт 37 викласти в такій редакції:

“37. Під час здійснення діяльності щодо інкасації та перевезення цінностей застосовуються бланки встановленого зразка згідно з додатками 4–8 до цієї Інструкції, виготовлені друкарським способом або з використанням комп’ютерної техніки, з відображенням обов’язкових реквізитів, передбачених цією Інструкцією. Банк (юридична особа) має право доповнювати бланки (додатки 4–8) додатковими реквізитами, потрібними для надання послуг з інкасації, зазначених у Положенні про інкасацію.

Банк (юридична особа) має право вести документи, визначені в додатках 4–8 до цієї Інструкції, як у паперовій, так і в електронній формі. Обов’язковими реквізитами документа, що ведеться в електронній формі, є кваліфікований/удосконалений ЕП працівника банку (юридичної особи), якому

надано право підпису документів, та кваліфікований/удосконалений ЕП здавача/отримувача цінностей.

Банк (юридична особа) має право під час роботи з цінностями застосовувати цифрові технології зв'язку, що інтегруються в процеси обліку, зберігання та переміщення цінностей і забезпечують виконання поставлених функцій та завдань.

Банк (юридична особа) під час внутрішніх переміщень цінностей має право використовувати електронні мітки та/або наносити на супровідні документи і упаковку цінностей графічну інформацію, яка дає змогу зчитувати її технічними засобами згідно з порядком, визначеним у Положенні про інкасацію.

Банк (юридична особа) та клієнт банку мають право використовувати кваліфіковану електронну печатку або вдосконалену електронну печатку відповідно банку (юридичної особи) та клієнта банку.

Кваліфікований/удосконалений ЕП, кваліфікована/удосконалена електронна печатка використовуються на договірних засадах за технологією, визначеною банком (юридичною особою), та відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги”, нормативно-правових актів Національного банку з питань застосування електронного підпису та електронної печатки в банківській системі України. Банк (юридична особа) несе відповідальність за організацію застосування ЕП та електронної печатки, якщо інше не встановлено законодавством України. Створення та зберігання електронних документів здійснюється із забезпеченням можливості перевірки їх цілісності та справжності.”;

3) в абзацах першому, другому пункту 38 слово “валютних” виключити;

4) у пункті 39:

в абзаці першому:

слово “валютних” виключити;

після слова “компанії” доповнити словами “, від інкасаторської компанії до Національного банку або банку”;

в абзацах третьому – п'ятому слово “валютних” виключити;

5) у пункті 40:

в абзаці першому:

слова “коштів”, “валютних” виключити;

слова “територіально відокремленими підрозділами” замінити словами “філіями, відділеннями”;

слова “власними силами” замінити словами “підрозділом інкасації”;

у підпунктах 3, 5 слово “валютних” у всіх відмінках виключити;

6) у пункті 41:

в абзаці першому слова “який”, “внутрішнім документом” замінити відповідно словами “що”, “у Положенні про інкасацію”, слово “валютних” виключити;

в абзацах другому, п'ятому слово “валютних” виключити;

7) у першому реченні пункту 42 слово “валютних” виключити.

7. У розділі VII:

1) у заголовку розділу слово “валютних” виключити;

2) у пункті 43:

в абзаці першому слово “підкріплення” замінити словом “отримання”, слово “валютних” виключити;

в абзаці другому слово “валютних” виключити;

3) в абзаці першому пункту 45 слова “валютних цінностей” замінити словами “пачок банкнот”;

4) абзац перший пункту 46 після слова “особа” доповнити словом “банку”, слово “зазначити” замінити словом “зазначено”;

5) в абзаці четвертому пункту 47 слово “валютних” виключити;

6) у пункті 48:

в абзаці першому слова “валютних цінностей” замінити словами “банкнот, вкладених у мішки/касети,”;

в абзацах другому, сьомому слова “валютними цінностями” замінити словом “банкнотами”;

7) в абзацах першому, п'ятому, шостому пункту 52 слово “валютні” у всіх відмінках виключити;

8) у пунктах 53, 54, 56 слово “валютні” у всіх відмінках виключити.

8. У розділі VIII:

1) у заголовку розділу слово “валютних” виключити;

2) пункт 57 викласти в такій редакції:

“57. Банки здійснюють перевезення цінностей від/до Національного банку власними підрозділами інкасації чи підрозділами інкасації інших банків (юридичних осіб) із прийманням (здаванням) цінностей через бокс інкасації (приміщення для приймання-передавання цінностей) або із залученням інкасаторів Національного банку.

Національний банк установлює правила використання службових посвідчень інкасаторами, порядок ідентифікації та верифікації інкасаторів під час перевезення цінностей до/від Національного банку.

Документообіг з питань перевезення цінностей з Національним банком здійснюється на умовах, визначених Національним банком.”;

3) у пункті 58, абзацах другому, сьомому, дев'ятому пункту 59, абзацах першому – третьому, п'ятому пункту 60, абзацах першому, одинадцятому пункту 61, пунктах 64–66, абзаці першому пункту 67, абзацах другому, сьомому пункту 68, пунктах 71, 73 слово “валютні” у всіх відмінках виключити.

9. У розділі IX:

1) у заголовку розділу слова “валютних та інших” виключити;

2) в абзаці першому пункту 74 слова “валютних та інших”, “валютними” виключити;

3) у пункті 75 слово “валютних” виключити.

10. У розділі X:

1) у заголовку розділу, пункті 76 слово “коштів” виключити;

2) у пункті 79:

в абзаці першому слова “коштів”, “валютними” виключити;

у другому реченні абзацу другого слова “збору коштів” виключити;

в абзаці третьому слово “валютними” виключити;

3) у пункті 80:

в абзаці другому слово “валютними” виключити;

в абзаці п'ятому слова “коштів”, “валютних” виключити;

в абзаці сьомому слово “валютні” виключити.

11. У пункті 81, абзаці другому пункту 83 розділу XI слова “коштів”, “валютних” виключити.

12. У додатках до Інструкції:

1) додаток 2 викласти в такій редакції:

“Додаток 2
до Інструкції з організації інкасації
коштів та перевезення валютних
цінностей банків в Україні
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 12 серпня 2021 року № 85)
(пункт 20 розділу III)

Вид обкладинки¹

	<div style="border: 1px dashed black; padding: 10px; margin: 0 auto; width: 80%;"> <p>Місце для відображення логотипа установи</p> </div> <p>_____</p> <p>(найменування установи)</p>
--	---

Вкладиш

<p>_____</p> <p>(найменування установи)</p> <p>_____ № _____²</p> <p>(серія)</p> <p>Дійсне до “__” _____ 20__ року</p> <p>Місце³ для фотокартки 3,5×4,5 см</p> <p>Підпис керівника _____⁴ установи (уповноваженої особи)</p> <p>Особистий підпис працівника _____⁴</p> <p>М. П.¹ (за наявності)</p>	<p>Електронне⁵ службове посвідчення</p> <p>_____ № _____</p> <p>(серія)</p> <p>Пред’явник службового посвідчення</p> <p>_____</p> <p>(прізвище, ім’я, по батькові)</p> <p>_____</p> <p>працює на посаді _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>(найменування установи)</p> <p>Керівник _____⁶ _____</p> <p>установи (підпис) (ініціали, прізвище) (уповнова- жена особа)</p> <p>“__” _____ 20__ року⁷</p> <p>М. П.⁸ (за наявності)</p>
--	--

Пояснення до виду обкладинки та заповнення службового посвідчення в паперовому вигляді, оформлення електронного службового посвідчення та службового посвідчення у вигляді ID-картки

1. Службові посвідчення в паперовому вигляді – книжечки єдиного зразка в суцільнокрійній твердій обкладинці розміром 200×70 мм. На обкладинці способом поглибленого тиснення зображено логотип установи та її найменування. На внутрішні сторінки нанесено захисну сітку зеленого кольору, напис “Службове посвідчення”, найменування установи, серію та номер службового посвідчення.

2. Текст українською мовою на сторінках службового посвідчення зазначається розбірливо, без помилок та виправлень або з використанням комп’ютерної техніки.

3. На відповідну сторінку службового посвідчення в паперовому вигляді приклеюється фотокартка (розміром 3,5×4,5 см) особи, на ім’я якої це посвідчення оформлено.

4. У реквізиті “найменування установи” зазначається офіційне скорочене або повне найменування того банку або юридичної особи, для працівників підрозділу інкасації якого оформляється службове посвідчення.

5. Керівник банку (юридичної особи) або уповноважена керівником особа підписує службове посвідчення в паперовому вигляді. Фотокартка особи, на ім’я якої виписане посвідчення, її підпис за наявності печатки банку (юридичної особи) скріплюються її відбитком.

На електронному службовому посвідченні проставляється кваліфікований електронний підпис керівника банку (юридичної особи) або уповноваженої ним особи та/або кваліфікована електронна печатка.

6. Службове посвідчення у вигляді ID-картки виготовляється відповідно до вимог таких державних стандартів України: ДСТУ ISO/IEC 10536-1:2008 “Картки ідентифікаційні. Картки на інтегрованих мікросхемах безконтактні. Картки тісної взаємодії. Частина 1. Фізичні характеристики.”, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 04 серпня 2008 року № 266, та ДСТУ ISO/IEC 14443-1:2008 “Картки ідентифікаційні. Картки на інтегрованих мікросхемах безконтактні. Картки близької взаємодії. Частина 1. Фізичні характеристики.”, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 04 серпня 2008 року № 268, з пластикової картки типу ID-1 розміром 54×85,6 (± 0,75) міліметра, з обох боків

якої нанесено інформацію про особу та реквізити посвідчення, визначені вкладишем. У бланк службового посвідчення у вигляді ID-картки імпантовано безконтактний електронний носій для запису і зчитування даних, в якому зберігається інформація, зазначена в посвідченні, та за потреби інша, потрібна для надання послуг з інкасації.

¹ Реквізит в електронному службовому посвідченні та службовому посвідченні у вигляді ID-картки не зазначається.

² Реквізит в електронному службовому посвідченні та службовому посвідченні у вигляді ID-картки не зазначається.

³ Місце для відображення:

в електронному службовому посвідченні сканованої фотокартки обличчя працівника розміром 35×45 мм;

у службовому посвідченні у вигляді ID-картки відцифрованого образу обличчя особи розміром 25×31,5 мм.

⁴ Реквізит в електронному службовому посвідченні не зазначається, у службовому посвідченні у вигляді ID-картки відображається відцифрований підпис.

⁵ Реквізит зазначається в електронному службовому посвідченні.

⁶ Замість слова “_____” відображається:

(підпис)

в електронному службовому посвідченні інформація про електронний підпис керівника банку (юридичної особи) або уповноваженої ним особи;

у службовому посвідченні у вигляді ID-картки відцифрований підпис керівника банку (юридичної особи) або уповноваженої ним особи.

⁷ Реквізит в електронному службовому посвідченні не зазначається.

⁸ Місце для відображення на паперовому посвідченні печатки банку (юридичної особи), в електронному службовому посвідченні – інформації про електронну печатку банку (юридичної особи).”;

2) у назві таблиці, назві колонки 2 таблиці, рядках 1, 2 колонки 2 таблиці та в примітці додатка 3 слово “валютних” виключити;

3) у додатку 4:

у назві та тексті додатка слово “валютних” виключити;

слова “за наявності службового посвідчення з фотокарткою” виключити;

Пояснення** щодо заповнення бланка доручення на перевезення цінностей доповнити новим пунктом такого змісту:

“5. У дорученні, що ведеться в електронному вигляді, корінець доручення не відображається.”;

4) у назві колонки 2 таблиці додатка 6 слово “валютних” виключити;

5) додаток 7 викласти в такій редакції:

“Додаток 7
до Інструкції з організації інкасації
коштів та перевезення валютних
цінностей банків в Україні
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 12 серпня 2021 року № 85)
(підпункт 5 пункту 40 розділу VI)

Супровідний касовий ордер до сумки
з цінностями № _____ від _____ 20__ року

_____ (найменування відправника цінностей)	Перераховано і зараховано за призначенням (за наявності розбіжностей – з урахуванням акта про розбіжності) у сумі: _____
Для зарахування на рахунок клієнта ¹ № UA _____ (зазначити рахунок клієнта IBAN)	_____ (зазначається сума цифрами, словами, додатково зазначається в разі виявлення розбіжностей, визначених актом про розбіжності)
В _____ (найменування банку, де відкрито рахунок)	Касовий працівник _____ (дата) (підпис) (ініціали, прізвище)
Джерело надходження готівки: _____	Контролер ² _____ (дата) (підпис) (ініціали, прізвище)
Призначення платежу ³ : _____	

Зазначені в описі цінності на загальну суму в гривневому еквіваленті _____

(сума цифрами та словами)

вкладено в _____

[зазначити: сумку(и), мішок(ки), касету(и), сейф-пакет(и), блок(и) з роликами монет, інше]

у кількості _____,

(зазначити цифрами та словами кількість одиниць пакування)

опломбовано за № _____,

[зазначити номер(и) пломб(и), сейф-пакета(ів)]

складено супровідний касовий ордер для відправлення через інкасатора _____

(найменування підрозділу інкасації)

до _____.

(найменування отримувача цінностей)

Акт

про розбіжності

“ _____ ” _____ 20__ року

Під час розкриття сумки(ок) [мішка(ів), сейф-пакета(ів), касет(и), блока(ів) з роликами монет, інше] і перерахування вкладених цінностей виявлено:

нестачу: _____

(зазначити код валют/назву цінностей, їх кількість)

на суму _____;

(зазначити за номіналом цифрами та словами)

неплатіжні банкноти/монети: _____;

(зазначити код валют, номінал та серію і номер для банкнот, загальну суму за номіналом цифрами та словами)

сумнівні банкноти/монети: _____;

(зазначити код валют, номінал та серію і номер для банкнот, загальну суму за номіналом цифрами та словами)

надлишок: _____

(зазначити код валют/назву цінностей, їх кількість)

на суму: _____

(зазначити за номіналом цифрами та словами)

Здано касовим працівником

_____ (дата) (підпис) (ініціали, прізвище)

Отримано інкасатором: _____

_____ (найменування підрозділу інкасації)

_____ (дата) (підпис) (ініціали, прізвище)

Здано інкасатором

_____ (дата) (підпис) (ініціали, прізвище)

Прийнято повністю (без перерахування/з
урахуванням розбіжностей, визначених актом
про розбіжності):

касовим

працівником _____

_____ (дата) (підпис) (ініціали,
прізвище)

контролером⁶ _____

_____ (дата) (підпис) (ініціали,
прізвище)

Підписи від банку (юридичної особи):

Касир _____ Представник клієнта⁴ _____

Інкасатор⁵ _____

Контролер _____

Опис цінностей, укладених у сумку [сумки, мішок(ки), касету(и), сейф-пакет(и), блок(и) з роликками монет, інше]

№ з/п	Дебет ⁷	Кредит ⁸	Код валют	Номінал банкноти, монети/ назва позабалансових (інших) цінностей	Кількість	Сума за номіналом	Еквівалент іноземної валюти в грн	Сума, усього, з урахуванням еквівалента, у грн	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
Усього									

Усього в гривневому еквіваленті _____
(сума цифрами та словами)

Пояснення до заповнення
супровідного касового ордера до сумки з цінностями

1. Реквізит “Джерело надходження готівки” заповнюється в разі здавання інкасованої готівки клієнтів із зазначенням відповідно до вкладення: “торговельна виручка”, “виручка від наданих послуг”, інше (зазначити, що саме).

2. Акт про розбіжності зазначається і заповнюється за потреби.

3. У таблиці колонка 7 “Сума за номіналом” може заповнюватися без розбивки суми цінностей, що перевозяться, за номіналами відповідно до внутрішніх положень банку (інкасаторської компанії), але проставляється сума за кодом валюти.

4. Реквізити “Здано інкасатором” та “Прийнято повністю (без перерахування/з урахуванням розбіжностей, визначених актом про розбіжності)” можуть не заповнюватися, якщо операції приймання/здавання проводяться працівниками одного банку (юридичної особи) та використовуються інші документи, що підтверджують здавання цінностей інкасаторами, і такий порядок передбачено в Положенні про інкасацію.

5. Скріплення підписів касових працівників та інкасатора відповідними відбитками печаток є обов’язковим.

6. Якщо супровідний касовий ордер до сумки з цінностями роздруковується на паперовій стрічці за допомогою спеціального мобільного терміналу, то форма документа повинна містити поля, що є обов’язковими для заповнення.

---

¹ Заповнюється в разі здавання інкасованих цінностей клієнтів, в інших випадках не заповнюється.

² Заповнюється, якщо перерахування цінностей згідно з внутрішніми правилами банку (інкасаторської компанії) контролюється контролером, в інших випадках не заповнюється.

³ Заповнюється, якщо в договорі між клієнтом і банком (інкасаторською компанією) є вимоги щодо зазначення в супровідному документі індивідуального призначення платежу, згідно з яким проінкасовані цінності повинні зберігатися банком (інкасаторською компанією) на рахунок клієнта. В інших випадках не заповнюється.

⁴ Заповнюється лише тоді, коли представник клієнта був присутній під час перерахування вкладених у сумку цінностей.

⁵ Заповнюється лише тоді, коли інкасатор був присутній під час перерахування вкладених у сумку цінностей.

⁶ Заповнюється, якщо приймання цінностей від інкасаторів згідно з внутрішніми правилами банку (юридичної особи) здійснюється касовим працівником і контролером, в інших випадках не заповнюється.

⁷ У таблиці колонка 2 “Дебет” заповнюється за потреби.

⁸ У таблиці колонка 3 “Кредит” заповнюється за потреби.

Пояснення та примітки на паперовій версії документа супровідного касового ордера до сумки з цінностями не зазначаються.”.

Зміни до Інструкції про ведення
касових операцій банками в Україні

1. У розділі I:

1) у підпункті 4 пункту 3 слова “підкріплення готівкою” замінити словом “готівки”;

2) у пункті 4:

підпункти 18, 29 викласти в такій редакції:

“18) монети – металеві грошові знаки різного номіналу, до яких належать розмінні та обігові монети національної валюти;”;

“29) підкріплення готівкою – передавання банками готівки між своїми філіями (відділеннями);”;

пункт після підпункту 36¹ доповнити новим підпунктом 36² такого змісту:

“36²) уповноважена особа банку (філії, відділення) – особа, яка здійснює доставку сумнівних банкнот національної та іноземної валюти до Національного банку для проведення досліджень та отримання на підставі довіреності на отримання готівки та інших цінностей справжніх банкнот іноземної валюти (незалежно від ступеня їх зношеності) після дослідження, а також здає через прибуткову касу придатну та непридатну готівку національної валюти до Національного банку в обсягах, які встановлюються Національним банком, неповними пачками/мішечками;”;

у підпункті 37 слово “сувенірна” замінити словом “нумізматична”;

3) розділ після пункту 7 доповнити новим пунктом 7¹ такого змісту:

“7¹. Банк (філія, відділення) має право здійснювати касове обслуговування клієнтів – фізичних осіб із використанням особливого виду власноручного підпису – цифрового власноручного підпису. Порядок застосування цифрового власноручного підпису визначається нормативно-правовим актом Національного банку з питань застосування цифрового власноручного підпису в банківській системі, дія якого поширюється на відносини, що виникають між

клієнтами банку та банками під час здійснення банківської діяльності та отримання банківських послуг.”;

4) пункт 8¹ доповнити новим абзацом такого змісту:

“Інкасаторська компанія має право на договірних умовах з клієнтом здійснювати обмін придатних до обігу банкнот на монети, монет на банкноти, банкнот (монет) одних номіналів на банкноти (монети) інших номіналів.”;

5) у пункті 13:

у підпункті 8 слова “отримання підкріплення готівкою” замінити словами “інкасаторських компаніях, отримання готівки”;

підпункт 11 після слів “(філіям, відділенням)” доповнити словами “або інкасаторським компаніям”;

6) у пункті 14:

підпункт 27 доповнити словами та цифрами “, включаючи питання здійснення обміну фізичним та юридичним особам банкнот і монет, що вилучаються Національним банком з обігу відповідно до вимог підпункту 2 пункту 11 розділу I цієї Інструкції.”;

пункт після абзацу двадцять восьмого доповнити новим абзацом двадцять дев’ятим такого змісту:

“28) організацію та порядок роботи пунктів дистанційного обслуговування, включаючи роботу з платіжними пристроями.”.

У зв’язку з цим абзац двадцять дев’ятий уважати абзацом тридцятим;

абзац тридцятий після слова “включаючи” доповнити словами “питання здійснення обміну фізичним та юридичним особам банкнот і монет, що вилучаються Національним банком з обігу, операції,”;

7) підпункт 1 пункту 14¹ викласти в такій редакції:

“1) розмінну монету в передсховищі банку (філії, відділення) в опломбованих мішечках у шафах/сейфах/стелажах, що замикаються. Розмінна монета, що вилучається Національним банком з обігу, може зберігатися як в мішечках, так і в двошарових поліетиленових пакетах прямокутної форми зі зварюванням країв із укладанням ярлика з картону/тканини після першого шару поліетиленового пакета або перфорованої клейкої етикетки білого кольору. Обов’язки щодо зберігання розмінної монети в межах передсховища банку (філії, відділення) наказом по банку покладаються на відповідальних осіб сховища.”.

2. У розділі II:

1) у заголовку розділу слова “підкріпленнь готівкою” замінити словом “готівки”;

2) у пункті 31:

слова “для підкріплення готівкою” замінити словами “для отримання”;

слова “на підкріплення готівкою” замінити словами “на видачу готівки”;

3) пункт 32 викласти в такій редакції:

“32. Національний банк розглядає заявки на видачу банкам (філіям, відділенням), інкасаторським компаніям готівки і, урахувуючи фактичну наявність банкнот і монет у запасах готівки, визначає остаточні обсяги видачі готівки.”;

4) у пунктах 33, 34 слова “підкріплення готівкою” у всіх відмінках замінити словом “готівка” у відповідних відмінках;

5) у пункті 35:

перше речення викласти в такій редакції:

“35. Уповноважена особа банку (філії, відділення) отримує готівку після дослідження сумнівних банкнот та за результатами досліджень безпосередньо з видаткової каси Національного банку за видатковим касовим ордером на підставі довіреності на отримання готівки та інших цінностей (додаток 1), підписаної керівником, головним бухгалтером банку (філії), їх заступниками або уповноваженою (уповноваженими) керівником банку (філії) особою (особами) відділення.”;

у третьому реченні слово “уповноважених” виключити;

6) у пункті 36:

слова “підкріплення готівкою” замінити словом “готівку”;

пункт доповнити словами та цифрами “(далі – Інструкція № 29)”;

7) пункт 45 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“Банк (філія, відділення) має право під час здавання до Національного банку розмінних монет, що вилучаються Національним банком з обігу, пакувати їх окремо за кожним номіналом у двошарові поліетиленові пакети зі зварюванням країв з укладанням ярлика з картону або тканини після першого шару поліетиленового пакета або перфорованої клейкої етикетки білого кольору.

Пакування неповних поліетиленових пакетів із розмінними монетами, що вилучаються з обігу, не допускається.”.

3. У розділі II¹:

1) у пункті 46⁴:
у першому реченні слова “для підкріплення” та “на підкріплення готівкою” замінити відповідно словами “для отримання” та “на видачу готівки”;
у другому реченні слова “на підкріплення готівкою” замінити словами “на видачу готівки”;

2) у пункті 46⁵ слова “підкріплення інкасаторської компанії готівкою” та “підкріплення готівкою” замінити відповідно словами “видачу інкасаторській компанії готівки” та “видачі готівки”;

3) у пунктах 46⁶, 46⁷, 46⁹ слова “підкріплення готівкою” у всіх відмінках замінити словом “готівки” у відповідних відмінках.

4. В абзаці першому пункту 52 розділу III слова “на підкріплення готівкою” замінити словами “на видачу готівки”.

5. Розділ IV після пункту 70 доповнити двома новими пунктами 70¹ та 70² такого змісту:

“70¹. Банк (філія, відділення) має право під час здавання до Національного банку розмінних монет, що вилучаються Національним банком з обігу, пакувати їх окремо за кожним номіналом у двошарові поліетиленові пакети прямокутної форми зі зварюванням країв з укладанням ярлика з картону/тканини після першого шару поліетиленового пакета або перфорованої клейкої етикетки білого кольору.

Під час пакування розмінних монет, що вилучаються з обігу, у поліетиленові пакети вкладання в упаковку повинно відповідати вимогам їх вкладання до мішечків. Пакування неповних поліетиленових пакетів з розмінною монетою не допускається.

Реквізити на ярликах із картону/тканини/перфорованої клейкої етикетки повинні відповідати реквізітам, визначеним у пункті 71 розділу IV цієї Інструкції. На всіх зварювальних краях поліетиленового пакета проставляється кліше пакувальника.

Банк (філія, відділення) має право під час перевезення розмінних монет, що вилучаються з обігу, у поліетиленових пакетах до Національного банку застосовувати проміжну тару (мішки, коробки).

Матеріально відповідальні особи (відповідальні особи) Національного банку здійснюють приймання від інкасаторів монет у поліетиленових пакетах відповідно до вимог Інструкції № 29.

70². Національний банк під час приймання від банку (філії, відділення)/інкасаторських компаній повних або неповних мішечків із розмінною монетою забезпечує повернення банку (філії,

відділенню)/інкасаторським компаніям порожніх мішечків для розмінних монет у відповідній кількості.

Банк (філія, відділення)/інкасаторська компанія під час отримання в Національному банку розмінних монет, упакованих у мішечки, забезпечує повернення порожніх мішечків Національному банку у відповідній кількості.”.

6. У розділі V:

1) у пункті 79 слова “підкріплення банкнотами від Національного банку” замінити словами “готівку в Національному банку”;

2) у підпункті 2 пункту 80 слова “видається підкріплення банкнотами” замінити словами “видаються банкноти”.

7. У розділі VI:

1) абзац перший пункту 111¹ після слів “суб’єктів господарювання,” доповнити словами “уключаючи інкасаторські компанії,”;

2) абзац п’ятий пункту 118 викласти в такій редакції:

“Банк (філія, відділення) здійснює виплату відкликаних (повернутих) коштів фізичним особам та самозайнятим особам – як виплата переказу готівкою без відкриття рахунку або на зазначені ними рахунки на підставі отриманої банком від них заяви, а юридичним особам – шляхом зарахування на їх поточні рахунки.”.